

Opoziția Democratică

din **Venezuela**

laureată a Premiului Saharov, ediția 2017

Începând din 1988, Parlamentul European a acordat Premiul Saharov pentru libertatea de gândire persoanelor și organizațiilor care au adus o contribuție deosebită la lupta pentru drepturile omului.

Opoziția democratică din Venezuela

Adunarea Națională (Julio Borges) și toți deținuții politici identificați de *Foro Penal Venezolano*, și anume Leopoldo López, Antonio Ledezma, Daniel Ceballos, Yon Goicoechea, Lorent Saleh, Alfredo Ramos și Andrea González

Venezuela se confruntă cu o criză politică de mai mulți ani. Partidul aflat la putere a restrâns treptat statul de drept și ordinea constituțională și, în martie 2017, Curtea Constituțională i-a revocat Adunării Naționale, aleasă democratic, puterea legislativă. Julio Borges, președintele Adunării Naționale, a rezumat situația din Venezuela astfel: „În Venezuela nu are loc doar o confruntare politică. Este o confruntare vitală, existențială, bazată pe valori.”

Totodată, numărul prizonierilor politici a crescut la peste 600, potrivit celui mai recent raport al *Foro Penal Venezolano* (Forul penal al Venezuelei), o organizație venezueleană recunoscută pentru apărarea drepturilor omului, care oferă asistență juridică gratuită persoanelor cu resurse economice limitate și presupuse a fi deținute arbitrar, torturate sau agresate în timpul protestelor. În rândul deținuților politici se numără și personalitățile proeminente ale opoziției: Leopoldo López, Antonio Ledezma, Daniel Ceballos, Yon Goicoechea, Lorent Saleh, Alfredo Ramos și Andrea González.

Deși liderului opoziției din Venezuela, Leopoldo López, i-a fost aprobat arestul la domiciliu în iulie 2017, după mai bine de trei ani petrecuți în detenție, el a fost transferat din nou în închisoare în august 2017. Un alt politician marcant din rândurile opoziției și fost primar al Caracasului, Antonio Ledesma, se află în arest la domiciliu din 2015, în timp ce primarii orașului Iribarren, Alfredo Ramos, și, respectiv, San Cristobal, Daniel Ceballos, precum și un student manifestant, Lorent Saleh, se află în detenție. Printre prizonierii politici se numără doi cetățeni spanioli, Andrea González și Yon Goicoechea.

De la începutul anului, peste 130 de opozaanți au fost uciși și mai mult de 500 au fost încarcerati în mod arbitrar.

Andrei Saharov

Andrei Saharov (1921-1989) a fost un renumit fizician, militant pentru drepturile omului, disident și susținător al reformei în URSS. Pionier al fizicii nucleare și inventatorul bombei sovietice cu hidrogen, Andrei Saharov avea 32 de ani când a devenit membru cu drepturi depline al Academiei Sovietice de Științe. Cu toate acestea, la sfârșitul anilor 1950, a devenit din ce în ce mai preocupat de consecințele testelor nucleare și de implicațiile politice și morale ale muncii sale, care ar fi putut conduce la decese în masă. În anii 1960, a început să critice cursa înarmării nucleare; ca urmare, i-a fost interzisă orice activitate în domeniul militar top-secret și i s-au retras privilegiile.

În 1970, Saharov a devenit unul dintre cofondatorii Comitetului pentru drepturile omului din URSS și a început să desfășoare campanii pentru apărarea drepturilor omului și a victimelor proceselor politice. În 1972, s-a căsătorit cu Yelena Bonner, și ea militantă pentru drepturile omului. În ciuda presiunii tot mai mari exercitate de guvern, Saharov nu numai că a acționat pentru eliberarea disidenților din țara sa, ci a devenit unul

dintre cei mai curajoși critici ai regimului sovietic și un simbol al luptei împotriva încălcării drepturilor fundamentale. El a fost, în termenii Comitetului care i-a acordat Premiul Nobel pentru Pace în 1975, „o voce a conștiinței omenirii”. Nu i s-a permis să meargă la decernarea premiului, însă nici represiunea, nici exilul nu i-au putut înfrânge rezistența.

În 1980, Andrei Saharov a fost exilat în orașul închis Gorki, după ce a protestat public împotriva intervenției militare sovietice în Afganistan din 1979. În timpul exilului, s-a aflat sub supravegherea strictă a poliției. În semn de recunoaștere a angajamentului său de o viață pentru drepturile omului, în 1988 Parlamentul European a creat un premiu care îi poartă numele. După cum spunea Jean-François Deniau, care a condus această inițiativă, Saharov a fost „un cetățean european care a personificat libertatea de gândire și de exprimare și care a decis, pentru convingerile și conștiința sa, să renunțe la toate avantajele materiale și la toate onorurile de care ar fi putut beneficia”.

Premiul Saharov

Acordat pentru prima dată în 1988 lui Nelson Mandela și Anatoli Marcenko (postum), Premiul Saharov pentru libertatea de gândire este cea mai importantă recunoaștere acordată de Uniunea Europeană pentru activitatea desfășurată în domeniul drepturilor omului. Premiul este o recunoaștere acordată persoanelor, grupurilor sau organizațiilor cu realizări remarcabile în apărarea libertății de gândire. Prin acest premiu și prin rețeaua asociată, UE le oferă sprijin laureaților, care sunt astfel valorizați și încurajați în eforturile pentru apărarea cauzelor lor.

Premiul a fost acordat până acum unor disidenți, lideri politici, jurnaliști, avocați, militanți ai societății civile, scriitori, unor mame și soții, unor lideri ai minorităților, unui grup de luptă împotriva terorismului, unor militanți pentru pace, unui militant pentru combaterea torturii, unui caricaturist, unor prizonieri de conștiință aflați în detenție o perioadă îndelungată, unui producător de film, ONU ca instituție și chiar unui copil care a organizat o campanie pentru dreptul la educație. Acest premiu încurajează în special libertatea de exprimare, drepturile

minorităților, respectarea dreptului internațional, dezvoltarea democrației și realizarea statului de drept.

Parlamentul European acordă Premiul Saharov, în valoare de 50 000 EUR, în cadrul unei ședințe plenare oficiale, care are loc la Strasbourg spre sfârșitul fiecărui an. Fiecare grup politic din Parlament poate nominaliza candidați, la fel și deputații (fiecare candidat are nevoie de susținerea a cel puțin 40 de deputați). Nominalizările sunt prezentate în cadrul unei ședințe comune a Comisiei pentru afaceri externe, a Comisiei pentru dezvoltare și a Subcomisiei pentru drepturile omului, iar membrii acestora aleg prin vot trei finaliști. Câștigătorul – sau câștigătorii Premiului Saharov – este ales de Conferința președinților, un organ al Parlamentului European condus de președinte și alcătuit din liderii tuturor grupurilor politice reprezentate în Parlament, ceea ce înseamnă că alegerea câștigătorului este o alegere cu adevărat europeană.

Laureații

- 2017** Opoziția democratică din Venezuela
- 2016** Nadia Murad și Lamiya Aji Bashar
- 2015** Raif Badawi
- 2014** Denis Mukwege
- 2013** Malala Yousafzai
- 2012** Nasrin Sotoudeh și Jafar Panahi
- 2011** „Primăvara arabă” (Mohamed Bouazizi, Ali Ferzat, Asmaa Mahfouz, Ahmed El Senussi și Razan Zaitouneh)
- 2010** Guillermo Fariñas
- 2009** Organizația „Memorial” (Oleg Orlov, Serghei Kovalev și Liudmila Alexeeva, în numele organizației „Memorial” și al tuturor celorlalți apărători ai drepturilor omului din Rusia)
- 2008** Hu Jia
- 2007** Salih Mahmoud Mohamed Osman
- 2006** Aleksandr Milinkevici
- 2005** „Doamnele în alb” (*Damas de Blanco*), Hauwa Ibrahim și „Reporteri fără frontiere”
- 2004** Asociația Jurnaliștilor din Belarus
- 2003** Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite, Kofi Annan, și întregul personal al ONU
- 2002** Oswaldo José Payá Sardiñas
- 2001** Izzat Ghazzawi, Nurit Peled-Elhanan, Dom Zacarias Kamwenho
- 2000** Grupul *¡BASTA YA!*
- 1999** Xanana Gusmão
- 1998** Ibrahim Rugova
- 1997** Salima Ghezali
- 1996** Wei Jingsheng
- 1995** Leyla Zana
- 1994** Taslima Nasreen
- 1993** *Oslobođenje*
- 1992** *Las Madres de Plaza de Mayo*
- 1991** Adem Demaçi
- 1990** Aung San Suu Kyi
- 1989** Alexander Dubček
- 1988** Nelson Rolihlahla Mandela și Anatoli Marcenko (postum)

Andrei Saharov împreună cu soția sa, Yelena Bonner

© Yury Rost

Fotografia de pe copertă

© Uniunea Europeană, 2017 – Parlamentul European/AP

Images/Ariana Cubillos

Print:
ISBN 978-92-846-1878-1
doi:10.2861/07316
QA-06-17-130-RO-C

PDF:
ISBN 978-92-846-1894-1
doi:10.2861/08738
QA-06-17-130-RO-N

europarl.europa.eu/sakharov
#Saharov